

**Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Ιατρικής**

**Αναισθησιολογική Κλινική
Διευθύντρια: Ελένη Μ. Αρναούτογλου
Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας**

Μάθημα

**"ΑΛΓΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ / ΠΑΡΗΓΟΡΙΚΗ
ΦΡΟΝΤΙΔΑ"**

Υπεύθυνη Μαθήματος: Καθηγήτρια Ελένη Μ. Αρναούτογλου

Λάρισα, Σεπτέμβριος 2026

- Βιβλία:** 1. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΞΕΩΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΟΥ ΠΟΝΟΥ
(μεκωδικόστοΕΥΔΟΞΟΣ5948)
2. IASP Guidelines, WHO Treatment Guidelines on Pain
3. Clinical Practice Guidelines-APS

Εξεταστέα Ύλη:

- Ιστορία-Ορισμός-Κλινικά σύνδρομα πόνου-Οργάνωση και δομή μιας μονάδας πόνου, ομαδική εργασία (teamwork)
- Ανατομία - Φυσιολογία - Ψυχολογία του πόνου
- Γενικές αρχές εκτίμησης πόνου και διαχείρισής του
- Τι πρέπει να γνωρίζω για τη φαρμακολογία του πόνου
- Αντιμετώπιση επιπλοκών θεραπείας πόνου
- Επεμβατικές τεχνικές αντιμετώπισης πόνου
- Συμπληρωματικές θεραπείες για τον πόνο-Ο ρόλος του ψυχολόγου-Εκπαίδευση ασθενούς.
- Οξύς πόνος: Μετεγχειρητικός και Μακροχρόνιος
- Καρκινικός πόνος. Αντιμετώπιση
- Νευροπαθητικός πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση
- Χρόνιος καλοήθης πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση
- Παρηγορική αγωγή: Ιστορία. Κλινική φροντίδα
- Παρηγορική αγωγή: Συμπτώματα και θεραπεία. Μαθαίνω συνταγογράφηση.
- Ενδοκανναβινοειδές Σύστημα. Τα κανναβινοειδή στο χρόνιο πόνο.

Παρουσίες:

Η παρουσία στα μαθήματα και στις ασκήσεις είναι υποχρεωτική.
Δικαιολογούνται 2 απουσίες (1 αδικαιολόγητη) στο σύνολο των μαθημάτων (13 μαθήματα).

Βαθμολογία:

Η βαθμολογία θα υπολογιστεί σύμφωνα με την απόδοση του κάθε φοιτητή σε μία τελική εξέταση με 20 MCQ.

Εξετάσεις:

Οι ερωτήσεις των εξετάσεων θα προέρχονται από τις παραδόσεις των μαθημάτων. Οι διαφάνειες είναι στα αγγλικά, ανεβαίνουν στην πλατφόρμα του e-class.

Ώρες γραφείου:

Για κάθε θέμα που αφορά το μάθημα, οι φοιτητές θα μπορούν να δουν την υπεύθυνη μαθήματος στο γραφείο της στην Αναισθησιολογική Κλινική κάθε Δευτέρα και Τετάρτη από τις 09:00-13:00 ή μέσω e-mail (earnout@uth.gr).

Διδάσκοντες:

Ελένη Μ. Αρναούτογλου, Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

Μεταξία Μπαρέκα, Επίκουρος Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

Γεώργιος Στεφανάκης, Επίκουρος Καθηγητής Αναισθησιολογία

Αικατερίνη Μπουζιά, Επίκουρος Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

Μαρία Νταλούκα, Επίκουρος Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

Νέου Ευαγγελία, Επίκουρος Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας

Βοηθοί διδάσκοντες:

Σερέτης Φώτιος,

Νίκα Γεωργία, Μουσικοθεραπεύτρια

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η διδασκαλία θα διεξάγεται κάθε Τρίτη, 16:00-18:00, στην αίθουσα Σεμιναρίων της Αναισθησιολογικής Κλινικής (Π.Γ.Ν.Λ., Γ2). Επισημαίνεται ότι η συμμετοχή των φοιτητών είναι υποχρεωτική και για τον λόγο αυτό θα τηρείται παρουσιολόγιο.

1^η εβδομάδα
29-09-2026
Ιστορία
Ορισμός
Κλινικά σύνδρομα πόνου
Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- ιστορική αναδρομή του πόνου
- ορισμός του πόνου
- ορολογία
- κλινικά συμπτώματα του πόνου
- οργάνωση και δομή μιας μονάδας πόνου
- διεπιστημονική προσέγγιση

2^η εβδομάδα
6-10-2026
Ανατομία- Φυσιολογία - Ψυχολογία του πόνου
Νταλούκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Ανατομία και φυσιολογία του ΚΝΣ (σωματοαισθητικό σύστημα, αυτόνομο νευρικό σύστημα, σωματικά και σπλαχνικά περιφερικά νεύρα, νωτιαίο σύστημα, μονοπάτια του εγκεφάλου)
- Ψυχολογία (νευροανατομική και νευροφυσιολογική βάση για την ψυχολογική διάσταση του πόνου)

3^η εβδομάδα
13-10-2026
Γενικές αρχές εκτίμησης πόνου και διαχείρισής του
Βάτσιου Ι, Αρναούτογλου Ε

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Λήψη ιστορικού σε ασθενή που πονά
- Φυσική εξέταση σε ασθενή που πονά
- Βασικές αρχές διαχείρισης πόνου

4^η εβδομάδα
20-10-2026

Τι πρέπει να γνωρίζω για τη φαρμακολογία του πόνου
Νταλούκα Μ
Αντιμετώπιση επιπλοκών Θεραπείας πόνου
Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής::

- Παρουσίαση περιστατικού
- Φαρμακολογία του πόνου (παρακεταμόλη, ΜΣΑΦ, οπιοειδή, αντιεπιληπτικά, τοπικά αναισθητικά, κορτικοστεροειδή, καψαϊκίνη, α2-αγωνιστές, κανναβινοειδή)
- Επιπλοκές και αντιμετώπιση της φαρμακευτικής αγωγή

5^η εβδομάδα
27-10-2026

Επεμβατικές τεχνικές αντιμετώπισης πόνου
Μπαρέκα Μ
Ενδοκανναβινοειδές Σύστημα. Τα κανναβινοειδή στο χρόνιο πόνο
Στεφανάκης Γ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Περιφερικοί αποκλεισμοί. Ενδείξεις
- Άλλες επεμβατικές τεχνικές
- Αρχές λειτουργίας ενδοκανναβινοειδούς συστήματος

6^η εβδομάδα
3-11-2026

Συμπληρωματικές Θεραπείες για τον πόνο Ι.
Παρουσίαση Πρωτοκόλλου
Σερέτης Φ, Νίκα Γ, Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Βελονισμός
- Μουσικοθεραπεία
- Παρουσίαση πρωτοκόλλου ιατρείου πόνου

7^η εβδομάδα
10-11-2026

Συμπληρωματικές Θεραπείες για τον πόνο ΙΙ.
Μπαρέκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Διατροφή
- Άσκηση
- Αυτοδιαχείριση
- Ψυχολογική υποστήριξη

8^η εβδομάδα

24-11-2026

Οξύς πόνος.

Οξύς μετεγχειρητικός πόνος.

Αντιμετώπιση.

Στεφανάκης Γ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Ορισμός του οξέος πόνου
- Κλινική εκτίμηση οξέος πόνου
- Παράγοντες κινδύνου και μηχανισμοί που εμπλέκονται στη μετατροπή του οξέος σε χρόνια πόνο και μέτρα για την αποφυγή αυτής της μετατροπής

9^η εβδομάδα

1-12-2026

Καρκινικός πόνος. Αντιμετώπιση

Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Η σημασία της αναλγητικής κλίμακας της ΠΟΥ
- Φαρμακευτική θεραπεία
- Οδοί χορήγησης φαρμάκων
- Επεμβατικές θεραπείες
- Συμπληρωματικές θεραπείες

10^η εβδομάδα

8-12-2026

Νευροπαθητικός πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση

Μπουζιά Α

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Ορισμός και ορολογία του νευροπαθητικού πόνου
- Παραδείγματα νευροπαθητικού πόνου
- Κλινική εκτίμηση του νευροπαθητικού πόνου
- Αντιμετώπιση του νευροπαθητικού πόνου

11^η εβδομάδα
15-12-2026

Χρόνιος καλοήθης πόνος. Παραδείγματα. Αντιμετώπιση.
Νέου Ε, Μπαρέκα Μ

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Ορισμός χρόνιου καλοήθους πόνου
- Μυοσκελετικός πόνος
- Πόνος στον αυχένα και στην όσφυ
- Ινομυαλγία
- Κεφαλαλγία
- Στοματοπροσωπικός πόνος
- Σπλαχνικός πόνος
- Αντιμετώπιση

12^η εβδομάδα
22-12-2026

Παρηγορική αγωγή: Ιστορία. Κλινική φροντίδα
Αρναούτογλου Ε, Νταλούκα Μ
Παρηγορική αγωγή: Συμπτώματα και θεραπεία.
Μαθαίνω Συνταγογράφηση.
Αρναούτογλου Ε, Νταλούκα Μ, Βάτσιου Ι.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τα εξής:

- Παρουσίαση περιστατικού
- Ιστορία και φιλοσοφία της παρηγορικής αγωγής
- Ποιος ασθενής χρειάζεται παρηγορική φροντίδα
- Ολιστική φροντίδα της παρηγορικής αγωγής
- Συμπτώματα και θεραπεία
- Διαχείριση πόνου
- Διαχείριση ειδικών ομάδων
- Μαθαίνω συνταγογράφηση